

prima instanță – S. Namașco
instanța de apel – M. Ciugureanu, B. Bîrcă, S. Arnăut

dosarul nr. 3ra-1027/14

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Varzari Octavian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Varzari Octavian, împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova cu privire la acordarea spațiului locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Varzari Octavian și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă:

La 03 decembrie 2012, Varzari Octavian, reprezentat de avocatul Negurița Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova cu privire la acordarea spațiului locativ.

În motivarea acțiunii a indicat că Varzari Octavian s-a născut la 27 septembrie 1971, în raionul Vulcănești, iar din anul 1993 a fost încadrat prin contract în Armata Națională a Republicii Moldova.

Susține că ultimul contract de acest gen a fost semnat de reclamant la 23 mai 2008, iar în temeiul acestui contract reclamantul a fost încadrat în serviciul militar până în prezent.

Menționează că prin procesul-verbal nr. 7 emis de către Comisia Colegiului Militar la 29 decembrie 1994, reclamantul a fost inclus în lista ofițerilor care urmau să fie asigurați cu spațiu locativ, iar din motivul că pe parcursul serviciului acesta a fost transferat la diferite structuri militare, în fiecare din aceasta, prezenta actele, care confirmau că era inclus în lista militarilor pentru a fi asigurat cu spațiu locativ, iar ultimul Raport de acest gen a fost depus de reclamant la 15 martie 2013.

Mai invocă că la 20 iulie 2002, reclamantul s-a căsătorit cu Aric Ina, aceasta din prima căsătorie avea un copil minor - Aric Ion, născut la 27 aprilie 1996, iar ulterior, la 16 septembrie 2002, în familia lor s-a născut feciorul - Varzari Eduard și la 17

decembrie 2005, s-a născut feciorul - Varzari Emil, astfel, familia Varzari a obținut dreptul la un apartament cu 3 odăi.

Relevă că pe parcursul anilor familia recurentului a locuit prin chirii, iar din anul 2004, dâșii locuiesc într-un apartament cu o odaie, situat în mun. Chișinău str. Voluntarilor 14, ap. 77, care a fost primit de soția lui, drept moștenire de la tatăl acesteia, astfel, fiind evidentă imposibilitatea traiului a 5 persoane într-un spațiu locativ de 13,4 m.p., care este cu mult sub minimul de 9 m.p. stabilit de art. 42 al Codului cu privire la locuinței.

De asemenea invocă că la cerința Ministerului Apărării al RM, pentru a nu fi exclus din rândul persoanelor Armatei Naționale care urmează a fi asigurați cu spațiu locativ, la 26 aprilie 2006, reclamantul și soția acestuia au semnat la notar o declarație – obligație, prin care și-au lut angajamentul să cedeze pârâtului apartamentul lor cu o odaie, la momentul acordării unui apartament cu 3 odăi din fondul departamental.

Afirmă că a sesizat în repetate rânduri conducerea, solicitând acordarea unui apartament, însă, acesta primea răspunsuri standard, precum că nu au fost alocate și nu există fonduri pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, respectiv, dânsul urmează să mai aștepte, deși așteaptă din anul 1994.

Conform prevederilor art. 21 al Legii nr. 162-XVI din 22 iulie 2005, cu privire la statutul militarilor, militarii cu o vechime în muncă de 15 ani beneficiază de spațiu locativ cu dreptul la privatizare a acestuia, în conformitate cu legislația în vigoare.

Insistă că dat fiind faptul că articolul menționat a fost modificat prin Legea nr. 90 din 04 decembrie 2009, prin Legea nr. 162-XVI din 22 iulie 2005, reclamantul a semnat contractul de îndeplinire a serviciului militar, potrivit acesta îndeplinește serviciul militar din 23 mai 2008.

Susține că în scopul soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 26 octombrie 2012, s-a adresat cu cerere către Ministerul Apărării al RM, solicitând o informație veridică cu privire la perspectiva reală de a primi un spațiu locativ, însă, prin răspunsul nr. 70/1064 din 19 noiembrie 2012, acesta a fost informat că este inclus în lista generală a solicitanților Armatei Naționale ca persoană care urmează să fie asigurată cu spațiu locativ și anume cu un apartament cu trei odăi în raza mun. Chișinău.

Solicită obligarea Ministerului Apărării al RM să-i acorde lui Octavian Varzari și familiei acestuia, în calitate de spațiu locativ, un apartament de trei odăi în raza mun. Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2014, a fost respins apelul declarat de către Varzari Octavian și menținută hotărârea primei instanțe.

În motivarea deciziei instanța de apel a invocat prevederile pct. 22, 23, și 33 ale Regulamentului cu privire la modul de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 405 din 25 noiembrie 1987 și prevederile art. 32, 37 din Codul cu privire la locuințe, care reglementează aspecte ce țin de ordinea de succesiune la acordare încăperilor de locuit a cetățenilor și care indică că încăperilor de locuit li se acordă cetățenilor care se află la evidență și au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de locuit, potrivit ordinii stabilite în liste, ținând-se seama de

data luării la evidență și în dependență de mărimea spațiului locativ, dat în exploatare și eliberat în centrul populat respectiv.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii instanța de apel a constatat că Varzari Octavian a fost inclus la locul de muncă în lista generală a solicitanților Armatei Naționale ce necesită îmbunătățirea condițiilor de trai, însă, cererea acestuia urmează să fie propusă spre reexaminare în modul stabilit odată cu stabilirea posibilităților reale de soluționare a acesteia.

La 18 iunie 2014, Varzari Octavian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Menționează că instanța de apel la emiterea deciziei eronat a concluzionat precum că dânsul urmează să beneficieze de spațiu locativ conform listei generale a solicitanților, deoarece, potrivit prevederilor art. 21 alin.(15) din Legea nr. 162 din 22 iulie 2005, de dreptul de a fi asigurați cu spațiu locativ de serviciu, beneficiază toți militarii, iar legiuitorul pentru cei care depășesc un anumit stagiul a prevăzut anumite drepturi suplimentare, astfel, indiferent de rândul solicitanților, în cazul în care o persoană îndeplinește condițiile impuse de lege, instanța urmează să-i acorde recurentului drepturile speciale.

Susține că dânsul nu solicită acordarea spațiului locativ pe baze generale conform Codului cu privire la locuințe, ci ca subiect –militar, în baza unei legi speciale și anume Legea nr. 162 din 22 iulie 2005, privind statutul militarilor, iar potrivit prevederilor art. 6 alin.(3) al Legii 780 din 27 decembrie 2001, privind actele legislative, în caz de concurență între o normă a actului juridic general și a unui special de aceeași forță juridică se aplică actul juridic special.

Afirmă că până la modificarea art. 21 din Legea menționată, Ministerul Apărării avea obligația de a asigura militarii cu spațiu locativ, însă, intimatul nu și-a îndeplinit îndatoririle, ținând ani în șir militarii înscrși în lista generală a solicitanților, iar după 18 decembrie 2009, această obligație a fost exclusă, fiind evident că militarii nu vor fi asigurați cu spațiu locativ fiind ținuti în lista generală până la infinit.

Consideră că instanța de apel la emiterea deciziei eronate a concluzionat precum că cauza neexecutării dispozițiilor legale de către Ministerul Apărării al RM este lipsa mijloacelor financiare alocate în acest scop și a spațiului locativ, deoarece, acest argument nu poate fi temei de lipsire a militarilor de drepturile prevăzute de lege și de menținerea lor artificială în rând de zeci de ani fără careva succes, ori în multiple cazuri CEDO s-a constatat că lipsa fondurilor sau surselor financiare nu constituie o scuză pentru neexecutare, iar o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor și a spațiului locativ alternativ ca scuză pentru neexecutare unei hotărâri.

Indică că acest raționament a fost confirmat de Înalta curte în cauzele: Croitorul versus Moldovei (Cererea nr. 18882/02) §16, §24, cauza Țîmbal versus Moldovei (Cererea nr. 22970/02) §19, §26, cauza Botnari versus Moldovei (Cererea nr. 19981/02) §20, cauza Clionov versus Moldovei (Cererea nr. 13229/04) § 9, cauza Popov versus Moldovei (Cererea nr. 74153/01) §25, §63, etc.

Invocă că instanțele inferioare la emiterea hotărârilor au încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, mai mult, instanțele urmau să-și motiveze

hotărârile judecătorești prin prisma argumentelor invocate de către părți și în baza materialelor din dosar în ansamblul lor, acordând o apreciere juridică corectă bazată pe cercetarea multiaspectuală și complexă a probelor.

La 01 august 2014 Varzari Octavian a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Varzari Octavian este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Varzari Octavian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Varzari Octavian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Varzari Octavian ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Varzari Octavian se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva